

PRANEŠIMAS SPAUDAI Nr. 93/22

2022 m. birželio 2 d., Liuksemburgas

Teisingumo Teismo sprendimas byloje C-122/21 | Get Fresh Cosmetics

Tirpūs vonios sūkuriai: esant tam tikroms sąlygoms valstybės narės gali apriboti kosmetikos gaminių, kurie dėl savo išvaizdos gali būti supainioti su maisto produktais ir kelti pavojų sveikatai, platinimą.

Interesas apsaugoti vartotojų sveikatą ir saugą tam tikrais atvejais gali būti svarbesnis už teisę prekiauti tam tikrais kosmetikos gaminiais

Bendrovė *Get Fresh Cosmetics Limited* Lietuvoje per interneto svetainę prekiauja tam tikrais kosmetikos gaminiais. Lietuvos valdžios institucijos atliko patikrinimą ir nustatė, kad kai kurie iš šių gaminių, t. y. kelių rūšių tirpūs vonios sūkuriai, buvo panašūs į maisto produktus, kėlė apsinuodijimo pavojų vartotojams, ypač vaikams, ir grėsmę vartotojų saugumui. Lietuvos valdžios institucijos įpareigojo *Get Fresh Cosmetics* pašalinti šiuos produktus iš rinkos.

Lietuvos vyriausiasis administracinis teismas, paskutinėje instancijoje nagrinėdamas *Get Fresh Cosmetics* ir šioje srityje kompetentingų Lietuvos valdžios institucijų ginčą, kreipėsi į Teisingumo Teismą su prašymu išaiškinti Direktyvą 87/357¹, siekiant nustatyti, ar turi būti objektyviai ir pagrįstais duomenimis įrodyta, kad dedant į burną produktus, kurie, nors ir nėra maisto produktai, bet yra į juos panašūs, gali kilti pavojus sveikatai ar saugai.

Šiandien paskelbtame sprendime Teisingumo Teismas pirmiausia priminė, kad Direktyva 87/357 taikoma produktams, kurie atrodo kitokie, nei yra iš tikrųjų, ir kelia pavojų vartotojų sveikatai ar saugai.

Teisingumo Teismas taip pat pažymėjo, kad Direktyvoje 87/357 kalbama apie produktus, kurie kelia pavojų vartotojų saugai ar sveikatai ir, nors ir nėra maisto produktai, yra į juos panašūs ir kuriuos vartojant gali kilti uždusimo, apsinuodijimo, virškinimo trakto perforacijos ar obstrukcijos pavojus. Vis dėlto Teisingumo Teismas pabrėžė, kad šios direktyvos nuostatose neįtvirtinta produktų, kuriuos galima supainioti su maisto produktais, pavojingumo prezumpcija.

Šiuo klausimu Teisingumo Teismas pažymėjo, kad Direktyvoje 87/357 nustatytas draudimas prekiauti tam tikrais produktais, juos importuoti, gaminti ar eksportuoti, kai tenkinamos jos 1 straipsnyje nustatytos keturios kumuliatyvios sąlygos: pirma, produktas turi būti ne maisto produktas, tačiau jo forma, kvapas, spalva, išvaizda, pakuotė, etiketė, tūris ar dydis yra kaip maisto produkto; antra, ankstesniame punkte nurodytos savybės turi būti tokios, kad būtų galima numatyti, jog vartotojai, ypač vaikai, gali supainioti produktą su maisto produktu; trečia, turi būti galima numatyti, kad dėl šios aplinkybės vartotojai šį produktą gali dėti į burną, čiulpti ar praryti; ketvirta, šį produktą dedant į burną, čiulpiant ar ryjant, gali kilti uždusimo, apsinuodijimo, virškinimo trakto perforacijos ar obstrukcijos pavojus.

¹ 1987 m. birželio 25 d. Tarybos direktyva dėl valstybių narių įstatymų, skirtų produktams, kurie, atrodydami kitokie, nei yra iš tikrųjų, kelia pavojų vartotojų sveikatai ar saugai, suderinimo (OL 192, 1987, p. 49; 2004 m. specialusis leidimas lietuvių k., 13 sk., 8 t., p. 283).

Vis dėlto Teisingumo Teismas konstatavo, kad Direktyvoje 87/357 nėra nuostatos, kurioje būtų įtvirtinta produktų, kurie atrodo kitokie, nei yra iš tikrųjų, pavojingumo prezumpcija ar visų pirma prezumpcija, kad tokius produktus dedant į burną, čiulpiant ar ryjant kyla pavojus; atvirkščiai, remiantis paskutine sąlyga matyti, kad Sąjungos teisės aktų leidėjas reikalauja, kad toks pavojus būtų vertinamas kiekvienu konkrečiu atveju.

Teisingumo Teismas mano, kad tokia prezumpcija prieštarautų tam, kad Direktyvoje 87/357 nenustatytas draudimas prekiauti produktais, kuriuos galima supainioti su maisto produktais, bet ja siekiama pašalinti laisvo judėjimo kliūtis, kylančias iš nacionalinių nuostatų, susijusių su tokiais produktais, kartu užtikrinant vartotojų sveikatos apsaugą ir saugą.

Be to, Teisingumo Teismas nurodė, kad nacionalinės valdžios institucijos kiekvienu konkrečiu atveju privalo įvertinti objektyvias atitinkamų produktų savybes, kad galėtų nustatyti, ar tenkinamos keturios Direktyvos 87/357 1 straipsnyje nustatytos sąlygos, o tai pateisintų sprendimo uždrausti jais prekiauti priėmimą.

Teisingumo Teismas taip pat pabrėžė, kad atlikdamos šį vertinimą nacionalinės valdžios institucijos privalo atsižvelgti į atskirų asmenų ir konkrečių vartotojų grupių, visų pirma vaikų, pažeidžiamumą.

Vis dėlto, Teisingumo Teismo teigimu, pagal Direktyvos 87/357 nuostatas nereikalaujama, kad nacionalinės valdžios institucijos objektyviais ir pagrįstais duomenimis įrodytų, kad į maisto produktus panašūs gaminiai gali būti supainioti su tokiais maisto produktais arba kad patvirtintas tokio supainiojimo keliamas pavojus sveikatai ir saugai.

Taigi Teisingumo Teismas nustatė, kad remiantis Sąjungos teise negali būti reikalaujama, kad būtų įrodyta, jog toks pavojus tikrai pasireiškė, nes tai neužtikrintų teisingos laisvo prekių judėjimo ir vartotojų apsaugos pusiausvyros.

PASTABA: Prašyme priimti prejudicinį sprendimą valstybių narių teismams, nagrinėjant juose iškeltą bylą, gali pateikti Teisingumo Teismui klausimus dėl Sąjungos teisės išaiškinimo ar Sąjungos teisės akto galiojimo. Teisingumo Teismas nenagrinėja nacionalinės bylos. Remdamasis Teisingumo Teismo sprendimu šią bylą turi išspręsti nacionalinis teismas. Šis sprendimas taip pat privalomas kitiems nacionaliniams teismams, nagrinėjantiems panašias problemas.

Žiniasklaidai skirtas neoficialus dokumentas, neįpareigojantis Teisingumo Teismo.

Visas sprendimo [tekstas](#) nuo jo paskelbimo dienos prieinamas CURIA tinklalapyje.

Kontaktinis asmuo: Marta Osleja ☎ (+352) 4303 6005

Nuotraukas iš sprendimo paskelbimo posėdžio galima rasti „[Europe by Satellite](#)“ ☎ (+32) 2 2964106

Likite su mumis!

